

Herinzaaiwijzer

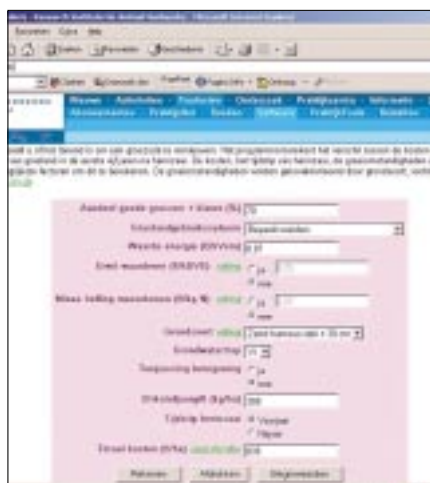
Graslandvernieuwing eerder lonend bij structureel eiwittekort

Een botanisch verslechterde zode benadeelt de productiviteit, maar ook de eiwitopbrengst. Graslandvernieuwing is duur en het is moeilijk vast te stellen wanneer vernieuwing lonend is. Het Praktijkonderzoek Veehouderij heeft daartoe een herinzaaiwijzer ontwikkeld.

De baten van graslandvernieuwing worden gevormd door een meeropbrengst na herinzaai in de vorm van een hogere drogestofopbrengst, een hogere voederwaarde en een betere grasopname. Om de baten te kunnen vergelijken met de kosten wordt de nettomeeropbrengst economisch gewaardeerd tegen de actuele voerprijzen voor VEM en DVE. De eiwitwaardering speelt alleen een rol wanneer een bedrijf te maken heeft met een eiwittekort. Zo zal bij een intensieve bedrijfsvoering op een droge zandgrond met veel snijmaïs de behoefte aan eiwit bij graslandvernieuwing zeker een rol spelen, dit in tegenstelling tot de vaak extensievere melkveebedrijven op klei en in de veenweidegebieden. Ook een eventuele verlaging van de Minas-stikstofheffing speelt sterk mee in de herinzaaiwijzer die gratis is te raadplegen op www.pv.wur.nl.

Stikstofverlies

De kosten bij herinzaai hebben betrekking op loonwerk, middelen, grondonderzoek en bemesting. Naast de kosten is ook rekening gehouden met het 'verlies' van stikstof als het gevolg van het vrijkomen van stikstof door mineralisatie van de oude zode. In het voorjaar wordt deze hoeveelheid geschat op 150 kg stikstof en in het najaar op 300 kg stikstof per hectare. In de jaren na herinzaai moet dit verlies gecompenseerd

'Herinzaaiwijzer' rekent uit in welke situatie graslandvernieuwing loont

worden. De hoeveelheid stikstof die vrijkomt is niet per definitie een milieuverlies, maar betreft ook vastlegging in de nieuw te vormen zode.

Eiwitbehoefte bepalend

Het saldo wordt berekend als het verschil tussen de kosten en de te verwachten financiële meeropbrengst. Bij een positief saldo van gemiddeld 30 euro per jaar over vijfjaar wordt graslandvernieuwing geadviseerd.

Voor verschillende situaties is uitgerekend bij welk percentage goede grassen inclusief klaver herinzaai geadviseerd wordt. In de berekening is onderscheid gemaakt tussen wel en geen eiwittekort

Vragen?

Idse Hoving

Voor vragen over dit artikel kunt u aanstaande maandag tussen 12.00 en 13.00 uur telefonisch contact opnemen met de auteur(s) door te bellen naar : 0320-293211.

op het bedrijf.

Opvallend is dat het aandeel goede grassen waarbij herinzaai wordt aanbevolen sterk afhangt van de eiwitbehoefte op het bedrijf. Zonder een sterk eiwittekort moet de kwaliteit van de graszode zeer matig zijn, wil herinzaai economisch uit kunnen. Bij relatief gunstige groeiomstandigheden, zoals op zand en klei Gt IV en op veen Gt III, is herinzaai eerder rendabel door de relatief hogere opbrengstmogelijkheden.

Bij dezelfde kosten wordt de benodigde meeropbrengst relatief eerder gehaald dan bij minder gunstige groeiomstandigheden. Graslandvernieuwing heeft dus ook meer nut als de groeiomstandigheden blijvend verbeterd worden.

Op veengrond speelt het risico op mislukken van herinzaai door verdroging een belangrijke rol en bovendien wordt de draagkracht tijdelijk sterk vermindert. Zodoende wordt op veengrond alleen bij uiterste noodzaak herinzaai toegepast, meestal in combinatie met het verbeteren van de vlakligging.

Afgezien van de uitkomst van de herinzaaiwijzer, moeten de risico's van mislukken in overweging genomen worden. Herinzaai is eerder rendabel wanneer de oorzaak van de slechte grasmat wordt weggenomen.

Ir. I. E. Hoving,
Praktijkonderzoek Veehouderij

Tabel 1 – Percentage goede grassen bij advies herinzaai (geen berekening), * stikstofjaargift van 300 kg, ** stikstofjaargift van 200 kg

grondsoort grondwatertrap	zand*		klei*		veen**	
	IV	VII	IV	VII	III	II
zonder eiwittekort	52	40	56	48	55	40
met eiwittekort	70	68	75	76	75	68